

DATUM

2019-01-28

DIARIENR

HH-HOH13-077

Regelverk

för

Inkontinens-och urologiska hjälpmedel i Region
och kommuner i Sörmland

Inledning

Detta dokument riktas till inkontinens-, och urologiska hjälpmedel inom öppen hälso- och sjukvård inom region och kommunerna i Sörmlands län. Dokumentet är ett tillägg till Hjälpmedelscentralens (HMC) behovsbaserade regelverk.

Vesicentralen ingår i HMCs organisation, placering i Nyköping och är en beställningscentral för inkontinens-, och urologiska hjälpmedel i Sörmland.

Regionen, kommunerna i länet och privata aktörer köper varor och tjänster genom Vesicentralen. Administrativt arbete som utförs är:

- registrering av specialbeställningar
- rådgivning, information och utbildning till förskrivare
- support för förskrivare med webbportalen (Sesam LMN)
- expedierar andra uttaget genom telefonkontakt med brukaren
- rimlighetsbedömning
- avstämning av fakturor
- bevakning av sortimentet
- testning av nyheter inom området
- upphandlingsarbete
- fakturering

Vårdprogram

Vårdprogram urininkontinens Sörmland ska följas och gäller för befolkningen i Sörmland, inom kommun, primär- och specialistvård där alla ska behandlas på ett likvärdigt sätt.

Vårdprogrammet ska:

- ge stöd och hjälp utifrån ett strukturerat arbetssätt
- ge vårdtagaren en individuell utredning och behandling
- vara ett verktyg vid förskrivning av inkontinenshjälpmedel där ett behovsbaserat synsätt med den enskilda individens behov är utgångspunkt

Vem får hjälpmedel?

Personer med urin-, tarminkontinens samt urinretention som på grund av sjukdom, skada eller efter behandling och är i fortlöpande behov av förbrukningsartiklar

- är folkbokförda i Sörmland eller omfattas av internationell överenskommelse om social trygghet eller andra konventioner utifrån ”Handbok - Vård av personer från andra länder”. Utöver gällande lagstiftning ska landstinget också beakta överenskommelse om vård av personer från andra länder där sammanfattande regler om ersättning av EU/EES och konventionspatienter, utlandssvenskar, övriga utländska medborgare, asylsökande, papperslösa och gömda, samt riksavtal för utomlänsvård regleras.
- bor i ordinärt eller särskilt boende
- inte är inskriven på sjukhus

Vem får förskriva förbrukningsartiklar

Verksamhetschef eller motsvarande ansvarar för att förskrivaren har rätt kompetens att förskriva förbrukningsartiklar angående urin- och avföringsinkontinens samt urinretention, se bilaga modell för kompetenskrav. Verksamhetschefen eller motsvarande utser vem som får förskriva inom respektive verksamhet.

Distriktssköterskor, sjuksköterskor, sjukgymnaster, barnmorskor samt läkare är behöriga att förskriva förbrukningsartiklar som används vid urin- och tarminkontinens, samt urinretention. För att få förskrivningsrätt krävs att de är anställda hos Regionen, kommun eller vårdgivare som har avtal med Region eller kommun och är utsedda av en vårdgivare. För sjuksköterskor ska en 2 dagars utbildning i förskrivningsrätt också göras. Den utbildningen finns tillgänglig vår i Eskilstuna och höst i Nyköping.

Stjärnmärkta produkter

Stjärnmärkta produkter är avancerade produkter som kräver mer specifik kunskap och hantering i samband med utprovning och förskrivning. Förskrivning av samtliga inkontinensartiklar inklusive stjärnmärkta produkter, utförs av stomiterapeuter och uroterapeuter med 30 – 40 högskolepoäng samt läkare. Stjärnmärkt produkt är markerad med * i produktkatalogen.

Kostnadsansvar

Region Sörmland med samtliga kommuner har ansvaret för att tillhandahålla förbrukningsartiklar vid urin-, tarminkontinens och urinretention. Regionen ansvarar för personer som bor i ordinärt boende och kommunerna har ansvar för personer i hemsjukvård och särskilt boende. Ansvaret är reglerat i Hälso- och sjukvårdslagen. En förskrivning är giltig under sex månader. Det innebär att om personen byter boendeform under den tid förskrivningen gäller så är det den verksamhet som gjort beställningen som betalar för inkontinensartiklarna fram till att nästa förskrivning görs.

Barn

Kostnadsansvaret för barn med inkontinensproblem delas inom Regionens divisioner för Hälso- och sjukvård och Habilitering & Hjälpmedel.

Sortimentsgrupp och upphandling

Sortimentsgruppen för inkontinens- och urologiskahjälpmedel består av sakkunniga representanter från regionen och kommunerna i länet. Sortimentsgruppen är delaktig i sortimentsupphandlingen. Sortiment återfinns i produktkatalogen som nås via samverkanswebben <https://samverkan.regionsormland.se>

Sortimentsgruppen beslutar och handlägger frågeställningar från förskrivarna när det gäller produkter som är upphandlade eller produkter som måste tilläggsupphandlas.

Leverantörer som vill introducera nya produkter som kommer ut på marknaden under upphandlingsperioden hänvisas till Kontinenssamordnaren för primärvård och kommun i Sörmland. Att ha en provverksamhet under organiserade former är nödvändigt för att kunna bedöma kvalitet och funktion på en inkontinensprodukt.

Prov på flertalet upphandlade engångsprodukter enligt aktuell produktkatalog ska beställas och finnas tillgängligt på varje enhet för utprovning och visning.

Beställningsrutiner och nyregistreringar

Vesicentralen använder sig av datasystemet Sesam 2 och webbsystemet Läkemedels nära (LMN). Alla förskrivningar ska ske via LMN.

Vesica tar ut en kostnad på 400 kr av huvudmännen för varje nyregistrering av förskrivare i Sesam LMN. En granskning av förskrivarregistret sker systematiskt varje årsskifte. Det innebär att förskrivare som inte varit aktiva i Sesam LMN under ett år kommer att göras inaktiva. Syftet med granskningen är att hålla ett aktuellt förskrivarregister. Om en förskrivare åter ska börja förskriva, registreras personen åter i Sesam LMN och en ny avgift på 400 kr tas ut från huvudmannen. Detta innebär att det inte tas ut någon års- eller månadskostnad för att använda Sesam LMN men att det kostar 400 kr då man återregistrerar förskrivare.

Individuell beställning

Förskrivning sker till person i ordinärt boende. Förskrivningen är giltig i sex månader. Förskrivaren räknar ut dygnsbehovet för tre månader (90 dagar) och gör ett uttag. Brukaren kan efter tre månader själv göra ett andra uttag på de resterande tre månaderna genom att ringa till Vesicentralen. Efter två uttag eller sex månader kontaktar brukaren sin förskrivare för ny bedömning.

Sambeställningar

Särskilda boenden och LSS-boenden ska göra sambeställningar. Förskrivningarna ska vara individuella. Efter att förskrivningen är gjord ska personen registreras under aktuellt Särskilt boende eller LSS-boende och därifrån görs sambeställningen. Uttag kan göras sex gånger inom sex månader på samma förskrivning.

Korttidsboende

Till dessa boende är det inte möjligt att förskriva individuellt utan förskrivning sker genom speciell kod. Förskrivning sker via LMN.

Utömlänspatient som vistas tillfälligt i Sörmland

Vid vistelse i Sörmland bör hemortens förskrivare ansvara för beställningen och uppge leveransadress till den tillfälliga vistelseorten. Hemlandstinget dvs det landsting där personen är folkbokförd, står då för kostnaderna. I undantagsfall kan beställning lösas på annat sätt via Riksavtal, kontakta då Vesicentralen.

Leveranser till Sörmlänning som vistas i annat län

Förskrivningen görs med annan leveransadress angiven. Extra kostnad för utömlänsorder tillkommer vårdgivaren. Vårdlandstinget/Regionen* kan i undantagsfall hjälpa personen med beställning och leverans, det är då viktigt att vårdlandstingets regler följs.

Vårdlandsting/Region* Det landsting/Region där en person vårdas utanför sitt hemlandsting/Region.

Dispens när ordinarie sortiment inte är tillräckligt

Vid speciella fall då de upphandlade produkterna inte kan tillgodose brukarens behov, finns möjlighet att *ansöka om dispens*. Till grund för dispensbeslut ligger följande:

- Brukaren ska ha provat samtliga möjliga alternativ i det upphandlade sortimentet, gärna i samråd med leverantörens produktspecialist, för rätt hantering
- motiveringen ska vara saklig och väl grundad
- Ansökan sker på speciell dispensblankett som finns på samverkanswebben.
- Dispensen gäller så länge behovet kvarstår eller som längst upphandlingsperioden ut
- Vid ny upphandling ska ny bedömning göras

Bedömning av dispensen görs i samråd med Kontinenssamordare för primärvård och kommun i Sörmland och externa sortimentsgruppen i länet. Godkända dispensansprodukter kan inte förskrivas i LMN utan måste skriftligen skickas till Vesicentralen.

Produktavvikelse

Om produkten är felaktig eller på något annat sätt är avvikande så ska en avvikelse på avsedd *blankett* skickas Hjälpmedelscentralen (HMC) Eskilstuna, adresserat till Kontinenssamordnare för primärvård och kommun i Sörmland. Viktigt är att Batch/Lotnummer och produkt ur samma förpackning medföljer avvikelsen.